VIII. évfolyam. Celldömölk 1912 április 14. 15. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

A nemzeti állam megalkotása.

A nemzet nagy reményeket fűzött az 1848-iki országgyűléshez s reményeiben nem is csalódott. Az utolsó »rendi országgyűlés« volt ez. A király, — V. Ferdinánd — néhány szóval, de magyarul nyitotta meg. Ferenc József főherceg, a királynak már akkor kiszemelt utódja, magyarul iktatta be István főherceget Pestmegye főispáni székébe. Az alsóház serényen munkának lát és a kormány akadékoskodása ellenére kimondja a nép minden terhében való arányos osztozást. Törvényt alkot az urbér eltörléséről, a földesurak állami kártalanításáról. Kimondja a vallási egyenlőséget, a sajtószabadságot, az Anyaországnak Erdéllyel való egyesítését, a felelős kormány-, országgyűlésnek Pesten és évenként tartását, még pedig a népképviselet alapján. Az alsóház és felsőház együttes küldöttsége viszi Bécsbe Kossuth feliratát, mely mindezeket az ujitásokat tartalmazza.

1848. március 13-án ért a küldöttség Bécsbe, hol akkor már kitört volt a forradalom. Az osztrák tartományok népei is megunták az önkényuralmat, szabadságot, követeltek. A király éjnek idején fogadta a küldöttség vezetőit és megigérte a nemzet kívánságainak teljesitését. Azalatt pedig, mig a küldöttség Bécsben járt, Pesten is nagy dolog történt: *vérnélküli forradalom.*

Március 15-én a polgárság nagy lelkesedéssel fogadta el a népszabadság kátéját, melyet az ifjuság vezérei szerkesztettek. Tizenkét pontja van a kátének. Mit kiván a magyar nemzet? Ez az első kérdés s felelet rá: »*Legyen béke*, szabadság s egyetértés!« Erre következik a 12 pont: 1. Kivánjuk a sajtószabadságot. 2. Felelős miniszteriumot Pesten. 3. Évenként országgyülést Pesten. 4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben. 5. Nemzeti őrséget. 6. Közös teherviselést. 7. Az urbéri terhek megszüntetését. 8. Esküdtszéket; képviseletet egyenlőség alapján. 9. Nemzeti bankot. 10. A katonaság esküdjék meg a magyar alkotmányra; magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk. 11. A politikai statusfoglyok bocsáttassanak szabadon. 12. Kivánjuk az uniót Erdéllyel.

Még aznap kinyomatták Petőfi Sándor hires Nemzeti Dalát hatósági engedelem nélkül. Megvolt a sajtószabadság! Csakhamar megalakult az első felelős miniszterium is. Hogy az utolsó rendi országgyülést emlékezetessé tegyék, egész sereg törvényjavaslatot fogadtak el a követek. Mind az uj Magyarország alapjait megvető törvényjavaslatok voltak azok: a közös teherviselésről, a jobbágyság megszüntetéséről, a sajtószabadságról, az évenként tartandó országgyülésről, a nemzeti őrségről, az ország cimeréről stb.

Összesen 31 törvényjavaslatot terjesztettek a király elé szentesités végett s 1848. április 11-én mind szentesitette azokat a király. Ekkor már ki volt nevezve az első felelős miniszterium is, melynek elnöke gróf Batthyány Lajos volt.

(*F. I. O.*)

Szenteld, oh magyar, hazádnak
Kebled szebb érzelmeit!
Romlott szív és romlott elme,
Kit hazája hő szerelme
Szép tettekre nem hevit. (*Bajza.*)

Szőlészeti közlemények.

Honnan tudja meg a szőlősgazda, hogy peronospora van a szőlejében?

Irta: ISTVÁNFFY GYULA egyetemi tanár, az ampelologiai intézet igazgatója.

Hogy is lehet ilyent kérdezni ma, mikor a peronospora már ide s tova 30 esztendeje befészkelte magát a szö-

Várom a percet!

Oly régtől várom az édes percet . . .

Zengő ajakkal meg hányszor énekeltem.
Akkor éj sugár rezg át a légen
S csodás fényözésben fürdik a lelkem:
Álom alakom közeled érzem.

Oly régtől várom az édes percet . . .

Akkor szemtől-szembe láthatlak téged.
Ah! ha e boldog pillanat eljő,
Ereimben mi pezsgő lesz az élet
S lángot éleszt a surranó szellő.

Oly régtől várom az édes percet . . .

Tündéri szárnyal tán ma lebben hozzám.
Ugy, kacagó lesz nálam ma minden:
Kej, mámor teliti kicsike szobám
S hevesen dobban s boldogán szivem.

Mind jobban várom az édes percet . . .

Jovel hát mielőbb drága ismeretlen,
Te isteni lény, angyali lányka! . . .
Vagy hazudtak álmim és árva lelkem
Csak hamvasztja mély vágyai lángja?

S hiába várom az édes percet!? . . .

Marcel.

Az álom.

Irta: Daruvári Müller István.

Egy Manpassant regényt forgatok unatkozva a bécsi gyorsvonat első osztályu fülkéjében. Vis à vis egy elegáns fiatal hölgy ül valami Bedekker-félét olvasgat; bőr-podgyászán a párisi Ritz hotel szigillumát olvasom le. A gyorsvonat zakatol, kattogva rohan, — lassan sötétedik már, a tájnak csak kontur-vonalai rajzolódnak ki, de az is homályosan elmosódva s lassan egybeolvad a föld s az ég, csak a lokomotiv szórja szét a sötétbe szikrázó csillagait.

A hölgy kezd pakolózni, a vonat Érsekujvárra ér, utitársnőm kiszáll. Én pedig az ajtót betéve a zárt reá forditom. Egy ideig még olvasom a Manpassant-regényt, aztán lassanként kiesik a könyv a kezemből, szemeim lezárulnak s nagymély lélegzettel elalszom.

A vonat pedig rohan a sötétben előre kitüzött célja felé.

* * *

A Notre Dame de Paris mélyhangu toronyórája féltizenegyet ütött, amidőn kiléptem a Cuartiere Latine-beli lakásom aitaján és átmenvén a hidon, a Hotel de Vielle előtt Rue de Rivoli felé tartok. A hideg őszi mely különösen a Szajna partján gyors sietésre ösztökél; a gallérom röm fiatal életkedvtől, sugárzó törődve az időjével. A Szent J érek, kissé tájékozom ma sem meglassitva, a asphaltját rovom.

Az egyik Caff nézek, aztán azo ne menjek? A A fényesen ül egyik szik, alak

h

lőinkbe s a gazdák a saját kárukon bizony eléggé megismerkedtek ezzel a kellemetlen vendéggel, mely Amerikából kelt vándorutjára s ma már a magyarországi szőlőművelésnek is a legáltalánosabb kártékony ellensége? S mégis nem ok nélkül vetjük fel ezt a kérdést.

Mindjárt ki is magyarázzuk, hogy mit értünk alatta. Hogy a peronosporának a leveleknek a fonákján kitörő apró, törött sóhoz hasonló fehér ragyogó gyepecskéit megismeri a szőlősgazda, azt tudjuk. Habár nem tagadható az sem, hogy még mindig elég nagy számban küldenek ám a gazdák szőlőleveleket a m. kir. Ampelologiai Intézetbe Budapestre (II. Debrői-ut 15), amelyeken a peronosporát gyanitják, de bizony nem attól szenvednek ám azok, hanem a szösz betegségtől, azaz egy szőlőatka szurása okozza a kérdéses foltokat a levélszőröknek a levél alján való elszaporodását. Ez a példa mutatja, hogy még nem árt ebben a részben sem a tájékoztatás.

De most tovább célozunk. Azt kérdezzük, hogy miről ismeri meg a szőlősgazda, hogy peronospora már megfészkelte magát a szőlőben, hogy fertőzte a szőlőt, ***akkor amikor még a leveleknek a fonákján nem lehet látni a fehér gyepecskéket***? Ez az a kérdés, amire felelni kivánunk mostan s egyben gyakorlatias módon felvilágositást kivánunk adni a szőlősgazdáknak.

Azt, hogy a szőlőt már megfertőzte a peronospora, arról lehet megismerni, hogy a szőlőleveleken világosabb zöld vagy sárgazöld, fillérnyi vagy nagyobb foltok keletkeznek, amelyek ha a levelet a világosság felé tartjuk áttetszőek, ugy mint a papir, amelyen olajjal, zsiradékkal pecsétet ejtettünk. Ép ezért az ily világosabb zöld vagy sárgazöld foltokat »*olajfoltoknak*«. hivjuk. Ezekkel nem igen törődtek eddigelé. A mult évben a m. kir. Ampelologiai Intézetben azonban ezeket a foltokat nagyon részletesen tanulmányoztuk s kisérleteket is végeztünk, hogy fejlődési módjukkal megismerkedhessünk.

Az olajfolt azt jelenti, hogy a peronosporának a csirái már behatoltak a levélbe nemcsak, hanem ottan a peronospora annnyira kifejlődött, megerősödött, hogy már csak a kedvező időre vár, hogy kitörjön a levél fonákjára s hogy ottan milliószámra termelje, ontsa csiráit — amelyek a bajt aztán a legrohamosabban terjesztik mindenfelé.

De hát mit érek vele, ha ezt tudom? Már ugy sem tudom megölni a peronosporát a levélben, mert azt mondják a »tudósok«, hogy a bordói lé meg a többi szer sem megy a levélbe s onnan kipusztitani nem lehet ezt az élősdit. Tehát nem is tehetek már semmit sem.

Erre azt feleljük, hogy igenis, nagyon sokat ér ám az, ha megtaláltam az olajfoltot. Főleg ha be is tudom bizonyitani, hogy az csakugyan olajfolt-e vagy sem? Ha az csakugyan igazi olajfolt, akkor az a legelső esőre kitör s elárasztja a szőlőt a csiráknak millióival. Már most az esőt nemtudom elháritani, azt mondhatja a gazda erre is. Szentigaz, hogy ezt nem lehet, de lehet ám tenni valamit!

De tartsunk rendet. Ha olajfoltosnak látszó leveleket talál, a gazda szedjen belőlük. Még pedig keresse azokat legelőbb, a legkorábban fakadó fajtákon. S azután vigye a konyhába — mert tavasszal már nem igen fütenek — s ottan tegye nedves itatós papirra a leveleket, kissé precskelje meg vizzel őket s azután takarja le az egészet egy tányérral. Ha a konyhán elég jó meleg van. 1—2 nap mulva a levelek aljan pontosan a foltoknak megfelelően a levél fonákján kitör a peronospora s megjelennek a fehér ragyogó gyepecskék, melyek azután még egy-két napig mind erősebbek, tömöttebbek lesznek. Ha még tovább így tartja a [illegible] leveleket, természetesen a végén egészen elpenészednek.

Tehát már mostan tisztában levén azzal, hogy azok csakugyan igazi olajfoltok — ***megtudtuk eleve, hogy a peronospora benn van a szőlőben!*** S most már csak az első esőre kell várni, hogy a szőlőben is kitörjön.

Mi tehát a teendő. ***Az t. i., hogy a gazda haladéktalanul, amint az olajfoltokat megállapitotta — hozzá fog a permetezéshez s arra igyekszik minden erejével, hogy lehetőleg még a legközelebbi eső előtt — megpermetezze az egész szőlejét.*** Kezdi pedig a munkát a legkorábban fakadó fajtákon, vagy pedig egyáltalán azokon a fajtákon vagy táblákon, amelyeken az olajfoltokat megtalálta.

Ezzel természetesen nem pusztitotta ki a beteg levelekből a peronosporát, de elérte azt s ez már nagyon fontos eredmény, hogy a többi levelet, ***amely még nem beteg***, megvédte mostan az első esőre kitörő peronospora gyepeken termő csirák általi megfertőzéstől, — amelyek mint ismeretes, azután esőben, harmatban uj fertőzéseket idéznek elő.

Ha pedig alig egy-két nappal előbb permetezett volna, akkor nem olyan sürgős a dolog — akkor várhat még, de azért azokhak a tábláknak mégis jó utánuk nézni, amelyeken olajfoltokat megtalálta s nem árt ottan megint permetezni oldalról is, azaz arra törekedve, hogy amennyire lehet a leveleknek az aljára is jusson valami a permetező léből.

Megjegyzendő, hogy az olajfoltok az egész tenyészeti időszak alatt folyton keletkezhetnek, ezért főleg, mikor hideg esős napok után felmelegszik az idő, jó lesz utánuk nézni és amint megállapithatók, azonnal a permetezést megismételni. Igy a peronosporának kártételét meggátolni.

Egyideig nézem e haszontalan játékot, de megunván az eldöntetlen parthit, fizetek s a helyiségből távozom.

Mikor az utcára érek, nincs határozott célja utamnak. Igy gondolataimba elmélyedve, bandukolok elére a Port-St-Denisig. A Boulevárd Bonne Novellei-uttest hemzseg a kocsiktól és automobiloktól, melyekben a mulató Páris alakjai ülnek. Énreám is reámragadt e kedv, e hangulat, a Momartrei mulatók felé tartok s egyik ily hires mulatóba bemegyek.

A koncert-szalon levegője, mely arcomat a friss levegő után megcsapta, füledt, nehéz, a különböző parfümök illatától, amely a Demi Mondék gyönyörü toalettjüknek ráncaiból árad szét és tölti be a levegőt.

A zenekar a podiumon valami uj párisi dalbabot játszik, a Petit Caffe macson interhezzójáját.

Minden egyes asztalnál pezsgő, hölgy, [illegible] mintha minden itt lenne összehordva, összehalmozva az arisztokrácia, a szépség, a [illegible] pénz, az uri elegáncia és az izlés.

Szinte kéjes tobzódást érzek, hogy mindegyik ajkát véresre csókolva szijjam a mézet, a kéjt, az illatot a mámort. Megrészegülve lelök egyik üres asztal mellé, a láthatáron megjelenő pincérnek intek. Ő megért és sietve hozza a pezsgőt. Asztalom tiz perc mulva benépesül, az elfogyasztott pezsgős üvegek gúlájában sorakoznak egymás mellé s valahonnan egy láthatatlan kéz egy csomó zöld rózsát varázsol asztalomra. Ámor, Szemiramis, Venus és Bachus képviselve ül asztalomnál. Mindegyik között Venus vezér, mig Ámor a háttérben les, mint egy éhes pók a kifeszitett hálójában a prédára, hogy alkalmas pillanatban előrohanva, kiszemeltjét elesipje.

A gyorsan ivott pezsgő megteszi a hatást. Rózsás köd ereszkedik szemeimre, tündérek kórusa szólal meg, mintha egy nagy hajón volnék, mely lágyan ring körülöttem. Mindenütt rózsák és nimfák kergetőznek; a rózsa-tenger hátán kacagásuk mint valami lágy csengő csilingel.

Mindent hallok, mindent látok, de mozdulni nem tudok, mintha minden tagomat ezer kilós suly huzná le. Majd setét lesz körülöttem minden s kábult fejem lehanyatlik a márványasztal kemény lapjára . . .

* * *

Riadtan ugrom föl, az első pillanatban azt sem tudtam, hol vagyok. Kezem el van zsibbadva, fejemen pedig egy tompa ütés nyomát érzem, de lassanként magamhoz kezdek térni. A vonat valamely állomáson megáll s a hirtelen fékezés következtében a kalap-dobozom a hálóból kiesett. Álmodtam tehát, csupán álom volt az egész, óh mily szép álom . . .

Majd visszafekszem előbbi helyemre, szememet behunyva erőltetem magam, hogy az álom befejezést nyerjen, de hiába! Ekkor egy kétségbeesett sóhaj, egy vágyódás, egy kielégitetlen sóhaj tör ki belőlem, mely csak e két szóban összpontosul: Páris — Páris.

Községek és a közegészség.

Most pedig térjünk rá, mik azok a legegyszerűbb teendők, amik a közegészség érdekében megteendők a ház körül, a községben.

Először is, mi a teendő a ház körül?

Mikor a tudományos kutatás az ősember életmódjára terelte a figyelmet, arra a tapasztalatra jöttek, hogy volt idő, amikor az emberek az alföldek széleit lepték el. Szállásul választották maguknak azokat a barlangokat, melyekben az alföldek szélein levő hegyek bővelkedtek. Halottaikat is itt temették el: temetőül választván a barlang egyik félreeső szárnyát. Itt vannak máig is a hátramaradt csontok. Ezeken a csontokon érdekes tüneteket vettek észre: nagyon gyakori rajtuk a csontszu maradványa. Az a veszedelmes betegség ez, amit vidékünkön közönségesen »folyós«-nak mondanak és a hideg, nedves lakások következménye. (Bár népünk abban a téves hitben van, hogy a »folyós« lábu pl. belelépett valamibe.)

Mikor I. Endre magyar király öcscsét, lépre akarta csalni és Tiszavárkonyba magához hivatta, hogy válasszon a kitett korona és a kard közül: a király pamlagon feküdt. Rettenetesen szenvedett a király: köszvény gyötörte. Ez a betegség szintén a nedves, hideg, nyirkos lakások adománya.

Aki Csallóközben, vagy egyes nagyon nedves községeken végigmegy, csodálkozva tapasztalja, hogy a legszebb női arcok rendesen kendő alatt vannak. A kendő t. i. sokszor a testi csufságot okozó golyvát takarja el a nyakon. Ezt a golyvát is a nedves, nyirkos lakás okozza, amelyhez már hozzájárul a rossz ivóviz is.

Bárki tapasztalhatta, hogy nedves, nyirkos lakásban torka sohasincs rendben, hogy az ilyen lakásban tartózkodó ember állandóan krákog.

Az elmondottakból kiviláglik a következő két dolog. Először az, hogy a nedves és nyirkos lakás ős idők óta veszedelme volt az emberiségnek, másodszor pedig az, hogy nincs az a testrész, amelyik ki ne volna téve a nedves lakás okozta bántalmaknak. A csontokat pl. megtámadja mint csontszu, a csontok találkozási helyét, a forgókat mint köszvény, a csontokat, izületeket (forgókat), izmokat mint csuz, a mandulákat mint golyvá, a torkot mint nyálkásodást okozó gyuladás.

Ha most még hozzávesszük, hogy a hülés a melegágya ezer meg ezer bajnak, akkor látjuk, hogy kész veszedelem egy nedves lakás. Régen nehéz is volt ellene védekezni, ma már könnyü. Mert bármiből épitünk, minden körülmények között elhelyezhetünk a falba u. n. szigetelő papirt vagy lemezt. Sokkal nehezebb a dolog a már megépitett nedves lakásokkal, házakkal. Ott az eljárás kettős: a falakon kivül árokhuzása s az árokba bizonyos, évközökben a nedvességet elvonó anyagnak pl. oltott mésszel kevert vagy behintett száraz rőzsének elhelyezése, beletömése, a szobák falán belül pedig cementes vakolattal való bevonása a falnak.

A hideg lakás nem kevésbbé veszedelmes. Nem segit az ilyen lakáson sem a padlás alacsonysága, sem a folytonos tüzelés, sőt annál rosszabb, mert az a bizonyos szivó hideg állandóan ott settenkedik. Tapasztalat szerint ilyen hideg lakások a tiszta kőből épültek, ellenkezőleg melegek a jó sok szalmával készült fecskerakások, amelyeknél sok az üresség a falakban. Ezért az ujabb épitkezés kerüli a tömött, különösen a kőfalakat és inkább jobb téglát használ, de üregesen.

A lakások rovására irhatunk továbbá egy rettenetesen pusztító, kinos betegséget is: a tüdővészt (heptjkát).

Aki látott már padlóra, vagy falra köpött embervért, az tudja, hogy micsoda nehéz azt onnan eltávolitani. Sokszor majdnem lehetetlen. Ép igy beveszi magát a szoba bármely részébe a másnemü váladék is, például a köpés. Sőt befészkeli az magát olyan helyre is, ahova például söpréskor a porral vegyülve kerül, igy a gerendák közeibe, repedésekbe, lyukakba. Ha már most tudjuk, hogy a beteg ember nyála, köpése ezer veszedelmet rejt, a betegség csiráit hordja: értjük azt is, mért kell kerülni a gerendás szoba épitést és a földes szobát. Olyanra kell tehát a szobát épiteni, hogy könnyen, biztosan és alaposan lehessen bármikor tisztogatni. Ezért ajánlatos a mennyezetes, padlós szoba. Sőt ujabban a padlót is mellőzik és cementtel vagy ilyenféle anyaggal öntik ki. Ha pedig kénytelenek deszkás-gerendás padlás épitésére, azt ugy épitik, hogy lehetőleg sima és meszelhető legyen. Mert a mész igen nagy ellensége a betegség csiráinak. Földes szobánál szükséges, hogy 3—4 évenként a szoba földjét felvágják, eltávolitsák és ujra verjék, sározzák. Ugyanakkor a falakról is le kell verni a felgyülemlett, megvastagodott mészkérget. Mert igaz, hogy a mész megölte a falra rakodott betegséget okozó csirákat, de az ott levő szennyet, piszkot meg nem semmisiti, csak befedi. És akár igy, akár ugy, de biz az nem más, mint mész régi piszokra, amiből azonban a legtöbb háznál mindezideig nem engednek! Ugy csinálnak mint az én favágóm! És ugy is gondolkodnak.

Az én favágóm ugyanis éveken keresztül ugyanabban a folt-hátán-folt nadrágban jött télen favágni. Végre magsajnáltam.

— Ejnye János bácsi, nincs magának más nadrágja, csak ez az egy téli?

— Nincs ám, tekintetes uram!

— Na várjon! Majd én adok egy jót. Azzal előkerestem egy jó téli nadrágot.

— Ezt még ünneplőnek is hordhatja.

Megköszönte, elvitte.

Mikor az én favágóm ujra jött favágni, megint csak a régi folt-hátán-folt nadrág van rajta.

— Már elszakadt az a nadrág, amit tőlem kapott János?

— Dehogy szakadt, tekintetes uram! És János lesüti a szemét.

— Hát nem viseli?

Nézem a János nadrágját. Ejnye de furcsa valami van rajta.

— János, mit csinált maga azzal a nadrággal?

— Hát tudja, tekintetes uram, megfoltoztam belőle azt a régit. Mert ez meleg, ez jó nekem. Aztán igy most még melegebb lett.

Ulas.

HIREK.

Jubiláló főpap. Hollósi Rupert dömölki apát ez év junius hó 28-án ünnepli pappá szentelésének 40-ik évfordulóját. Az érdemben gazdag és közszeretetnek örvendő főpap ünneplésének méltó kifejezésére készülnek paptársai, barátai, ismerősei és általában mindazok, akik hivatásából kifolyólag közelállói.

Kettős eljegyzés. Kedves családi ünnep keretében történt meg husvéthétfőn néhai egyházasberzsenyi Jakab Bódog főszolgabiró és neje, szül. Balogh Béry Irma két leányának eljegyzése. Jakab Bözsit Korény Gyula máv. gépészmérnök, tart. tüzérhadnagy, Micit pedig tocskándi Csikor Elemér, a szombathelyi zenekonzervatórium igazgatója jegyezte el.

Névmagyarositás. A belügyminiszter megengedte, hogy Salzberger Lajos és Miklós jánosházai illetőségü budapesti lakosok családi nevüket *Zoltán*-ra változtassák.

A bérmálások sorrendje és ideje. Főpásztorunk, amint már jeleztük, május hó folyamán s junius első napjaiban az egyházmegye jánosházai, kemenesaljai, sárvári és kőszegi esperesi kerületeiben a bérmálás szentségét fogja kiosztani. Pünkösd két ünnepén Szombathelyen s a szombathelyi alsókerület egy plebániájában Nemesbődön bérmál a főpásztor.

A most megjelent VII. számu körlevél alapján az alábbiakban közöljük a bérmálások idejét és sorrendjét.

Május hó 1-én Jánosházán.
Május hó 2-án Karakón.
Május hó 3-án Zalaerdődön.
Május hó 4-én Hosszupereszteger.
Május hó 5-én Egyházashetyén.
Május hó 6-án Káldon.
Május hó 7-én Vásárosmiskén,
Május hó 8-án Gércén.
Május hó 9-én Pápócon.
Május hó 10-én Kemenesszentpéteren.
Május hó 11-én Kenyeriben.
Május hó 12-én Czelldömölkön.
Május hó 13-án Alsóságon.
Május hó 14-én Izsákfán.
Május hó 15-én Kemenesmihályfán.
Május hó 16-án (Áldozó csütörtökön) Kemeneshőgyészen.
Május hó 17-én Nagysitkén.
Május hó 18-án Vámoscsaládon.
Május hó 19-én és 20-án Sárváron.
Május hó 21-én Nyőgéren.
Május hó 22-én Ostffyasszonyfán.
Május hó 23-án Eucharisztikus kongresszus Czelldömölkön.
Május hó 24-én Csényen.
Május hó 25-én Pecölben.
Május 26. és 27-én mint Pünkösd két ünnepén Szombathelyen.
Május hó 28-án Felsőpatyon.
Május hó 29-én Nagyölbőn.
Innen Szombathelyre, székhelyére visszaérve másnap, vagyis
Május hó 30-án Tömördön.
Május hó 31-én Salfán.
Junius hó 1-én Nemesbődön.
Junius hó 2-án Nagypösén.
Junius hó 3-án Mészlenben.
Junius hó 4-én Felsőszilvágyon.

Ezenkivül — mint már szintén jeleztük — április hó 15-én Kőszeget, április hó 22-én pedig Zalaegerszegen, augusztus havában Répceszentgyörgyön, Ikerváron és Nicken fogja a megyéspüspök a bérmálás szentségét kiosztani. *Sz. U.*

Megsemmisitett községi választás. A vármegye közigazgatási bizottsága az ostffyasszonyfai községi képviselő- és tisztujitó választást megsemmisitette és uj választást rendelt el.

Vandorló postaszekrény. A Kossuth Lajos-utcai Schütz-féle ház oldalán eddig egy postaszekrény gyüjtötte az elküldendő leveleket. Most ez a szekrény hirtelen átvándorolt az utca tulsó felére, a Simon Sándor-féle ház oldalára. Ha olvasóink figyelembe veszik azt, hogy a szekrény a Schütz Gyula-féle ház oldalán a Dinkgreve Nándor-féle könyv- és papirkereskedés bejárati ajtaja mellett volt elhelyezve, könnyü lesz kitalálni, hogy a postaszekrény áthelyezése tendentiosus cselekedet és hogy holmi kis retorsio rejlik mögötte.

Nemzeti ünneppé avatta néhai Bánffy Dezső miniszterelnök április 11-ikét, mint az 1848-iki törvények szentesitésének napját. Az állami és vármegyei hivatalok és intézetek épületein nemzeti lobogók lengenek s figyelmeztetnek bennünket, hogy e napon is elmélkedjünk a mult és a jelen fölött. Az a 41. törvénycikk, mely az 1847—8-iki országgyülés bámulatos és szédületes szellemei emelkedettségük munkájának eredményeként alkotmányunk újra való fölépitésének alapzatát volt képezendő s alapzatát fogja képezni időtlen időkig, e napon nyerte jelentőségéhez és kivívó-ágához méltó ünnepségek és a lelkesedés árjának tulcsapongásai között a kivánt szentesitést. Ama nagy napon V. Ferdinánd király nevének, továbbá Ferenc Károly akkori trónörökló főhercegnek és ez utóbbi fiának, Ferenc József főhercegnek kisérete az ország rendjei előtt megjelent és átadván a nemzeti szinü szalaggal átkötött és e percben szentesitést nyert törvényeket István főherceg nádornak, igy szólt: »Hü magyar nemzetemnek szivemből óhajtom boldogságát, mert abban találom a magamét is. Annit tehát ennek elérésére tőlem kivánt, nemcsak teljesitettem hanem királyi szavammal erősitve, ezennel által is adom neked s általad az egész nemzetnek, ugy, mint kinek hüségében lelki szivem legfőbb vigasztalását és gazdagságát.«

Életmentés. Mult kedden Kemenesmihályfán egyik háznál levő gémeskut ostora a lánckötésnél kettészakadt és az elszakadt réz a kutba esett. Létrán ereszkedett le egy az ott levők közül, hogy azt felhozza, de nem érte el; amint a kötélre erősitett létrán álló fiatalembert felfelé huzni akarták, a kötél is paitogni kezdett, mire a huzast abbanhagyták. Éppen akkor nyargal a faluban Milkovics János czelidömölki mészáros és hentes, kit szintén odahivtak. A nagy erejéről hires Milkovics kezeivel elérte a fiatalembert s annak egyik kezével a mellét megfogva, őt a veszedelmes helyzetből kiemelte és igy a már-már közelálló bajtól megmentette. A bátor és erős életmentőt az időközben odaérkezett sokadalom lelkesen megéljenezte.

Üldözés áldozata. Kovacs Henrik, volt utki bérlő, annak idején Jánosházán hazat vasárolt, hogy hátralevő éveit nyugalomban eltöltse. Ottléte alatt [illegible] szeretetet megnyerte, csak azokét nem, akik a tisztességes emberre nem jó szemmel nézhetnek. Azért felhasználtak minden eszközt, hogy életét megkeseritsék. Kovács Henrikkel is igy tettek, aki végre megunta a ráfogott sok pletykát, mende-mondát. Házát eladta és undorral távozik abból a pletykafészekből. (Bizonyára annak sem lehettek valami jó szomszédai. Szerk.)

1849. április 6-ika. Gyarmathy Sándor az isaszegi csatáról hosszabban irván, azt mondja, hogy az 1849-iki tavaszi hadjáratnak legfényesebb fegyverténye volt az április 6-án kivivott honvédgyőzelem. Április 7-én nagyszombaton, már a gödöllői palotában élvezhették a vezérek és Kossuth a győzelem örömeit. Kossuth április 8-iki kiáltványában lángszavakkal igy ir: »Magyarok! Az Árpádok ezredéves szent földének és szabad lakói üdvöz legyetek.« A népszabadság Istene nem hagyta el ügyünket és soha el nem hagyja s megőrzi alkotmányunkat, amelyen szabad nemzet volt egy ezredéven át. A kókai temető dombjáról Görgey táborából nézte végig az ütközetet maga Kossuth Lajos is, aki aznap Szentmártonkátán a Dessewffy-családnál ebédelt s onnan ebed után kocsin Horváth Mihály társaságában Görgeinél jelentkezett, hogy az ütközetet látni szeretné. Az ágyuk füstje megszállta a völgyet, halmot s ily módon az ütközet véres epizodjaiból nem sokat láthatott. »Régi emlékekben« azt olvassuk Kossuth itt tartózkodásáról, hogy a dombra hullott lövegektől annyira megijedt, hogy sietve nagyon ott a veszedelmes pontot. Ha Görgey nem felt bizonyára Kossuth Lajos sem félt. Horvath Mihály, a későbbi kiváló történetiró, szintén ott volt s mit sem tud Kossuth e félelméről. De maga Görgey sem emliti azt emlékirataiban. A nagy napok emlékei Isaszegen most egy szép szobor őrzi, a csatában elesett hősök pedig ott porlanak a kakukfüves temetőben.

A községi közmunka kirovása. Fel merült eset alkalmából elvi határozatban mondotta ki a kereskedelmi miniszter, hogy aki igavonó állat tulajdonosa, igás községi közmunkával rovandó meg s ra azon a címen, hogy háztulajdonos, kézi napszám ki nem rohato.

Kőszeg város áldozatkészsége. Kőszeg városa, a melynek nagy történelmi multja van, s a mely az ország nyugati határszélén nagy nemzeti hivatást tölt be, nemrég fényes jelét adta áldozatkészségének a midőn az első vasutas árvaház részére tizenkét hold ingyentelket s e nagyértékü ajándékon felül még százezer korona készpénzt is fölajánlott a Vasutas Szövetségnek. A várost ebben a nagyszerü ajánlatában nem vezethette önzőcél, mert hiszen a vasutas árvaház nem olyan intézmény, a mely a város idegenforgalmának vagy kereskedelmének valami nagy föllendülését vonja maga után. Pusztán a jótékonyság vezérelte a város érdemes közönségét elhatározásában. A Vasutas Szövetség természetesen örömmel ragadta meg az ajánlatot s igy immár bizonyos, hogy az első vasutas árvaház ebben az egészséges vidéki városban épül föl. Különös is szinte érthetetlen, hogy mégis akadnak egyesek, a kik a Vasutas Szövetség-ben intrikát fejtenek ki a közjegyek ellen, de remélhető, hogy a fondorkodás csakhamar megszünik s Kőszeg nemsokára egy régóta óhajtott és hiányt pótló emberbaráti közintézménnyel fog gazdagodni.

Katonai növendékek felvétele. A m. kir. honvédelmi miniszter a soproni honvéd főreáliskolában és a budapesti honvéd Ludovika Akadémiában az 1911—13. tanév kezdeten betöltendő államköltséges (teljesen díjmentes, vagy fél díjmentes), továbbá alapitványos és fizetéses helyekre pályázatot hirdetett. — A pályázati kérvények f. évi május hó 15-ig nyujtandók be a legközelebbi honvéd kiegészitő parancsnoksághoz. — A felvételi feltételek, a kérvények mikénti felszerelése és egyéb tudni valókat érdeklődők a sárvári főszolgabirói hivatalnál levő pályázati hirdetményből megtudhatják.

Szerencsétlenség a halászaton. Az elmult szombaton többen mentek ki Magyargencsről a Rábára halászni. A halászok közül Csuka József nem tért haza. — Keresésére indultak, de már csak holttestét találták meg a Rábában. Megállapitották, hogy ittas fővel a Rábába esett és a vizbefult. Eltemetésére megadták az engedélyt.

Szegény ember sóhaja

Egyik munkatársunk egy strófás versében imigyen ad kifejezést leghőbb kivánságának:

Istenem! ha nekem
Egy kis házam volna!
Föléje hajolna
Az akácfa lombja;
Ablakán rozmaring,
Muskátli virulna;
Az eresze alatt
Csókos galamb bugna,
Kis kertemben rigó,
Pacsirta dalolna . . .
Nálamnál boldogabb
A király sem volna!

Közreadtuk a kis versecskét, bár egy kissé fogyatékos. Nem találjuk ugyanis kivánságát teljesnek, mert nem elég a boldogsághoz, a megelégedettséghez az, ha virágillatár és madárdal övez egy kis házat, mindezekhez még egy más kellek is szükséges, amit két sorban a következőképen lehetne közbeszúrni:

Kis kertemben rigó,
Pacsirta dalolna . . .
És ha nekem derék
Jó szomszédom volna,
Nálamnál boldogabb
A király sem volna!

A magyar Delta. A Duna mielőtt a Fekete-tengerbe szakad, deltákat alkot. Tudunk a Nilus deltáiról is, ahol egy esztendőben kétszer aratnak; a magyar *Deltáról* azonban csak azok tudnak, akik már eddig gyümölcsöt, szőlőt, vadaskertet kerítettek. A magyar Delta, amelyet *Kollerich Pál és fiai* (Budapest, Ferenc-József rakpart) hoztak forgalomba, a legkiválóbb keritkező anyag, mert olcsó, tartós és a célnak mindenképen megfelel. Kollerich Pál és fiai ezzel a sodronyukkal a magyar iparternelésnek kiváló szolgálatot tettek. A cég a legelőkelőbb gazdaságoknak szállitja a sodronyt, mely versenyen kivüli. Készséggel küld bárkinek árjegyzéket.

Komjáthy Jenő versei. Vettük a következő sorokat: »Tekintetes Szerkesztőség! Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy Komjáthy Jenő főmüve: »A homályból« cimü verskötet 3-ik kiadásának megjelent I. része — borítékján a költőnek Székely Andor által linoleumba metszett arcképével — 3000 példányban ingyenes kiadásra kerül s az érdeklődők által dijtalanul szerezhető meg. A főmü kiadásának három következő része a költőnek báró Mednyánszky László, Papp Sándor és Kumároni Kacz Endre festőművészek készitette arcképeivel ellátott boritékkal jelenik meg és mikép a nagyközönség eddigi tiszteletének kiadványa, ugyancsak dijtalanul osztatik szét. Kiváló tisztelettel Budapest, 1912. március 13-án. Komjáthy Győző, a Komjáthy Jenő irodalmi mozgalom intézője. I. Királyhágó-utca 12.

Az igazolvány. Vidékünk egy falujának plébánosa és jegyzője megyegyülésre utazott. A jegyzőnél, hogy ütközben alsózhassanak, egy játszma kártya is volt. Celloen jegyváltásnál a pénztárnokné a jegyzőtől, ki féljegyet kért, az igazolványt kérte elő, s a jegyző véletlenül azt hivén, hogy abban a zsebben van az arcképes igazolványa, a játszma kártyának egy lapját, véletlenül éppen a Káró pupot huzta ki a zsebéből és odamutatta, mire a pénztárosné maliciozusan felelt: Rendben van, tökfilkó!

A szennyes víz. Nem egy házból az utcára ömlik és eresztik ki a konyha szennyes vizét. Erélyes intézkedést kérünk ez ellen, mert sem a köztisztaság, sem a közegészség nem tűri ezt a rendetlenséget.

Madárvédelem. Mivel igen sok panasz érkezett a földmivelésügyi miniszteriumhoz, hogy az ország egyes vidékein a madarakat védő és a madártojások elszedését tiltó rendelkezések ellenére a hasznos szárnyas vadakat pusztítják és különösen ezek tojásaiból eladás vagy kiköltés révén üzletet folytatnak, amivel az egyaránt érdekes és értékes vadfajokat helyenkint immár teljesen kipusztították, a miniszter ujabb rendeletet bocsátott ki. A rendelet felszólítja az ország valamennyi törvényhatóságát, hogy a már eddig kiadott miniszteri rendeleteket a közérdek megóvása érdekében a legnagyobb figyelemmel hajtsák végre és utasítja, hogy a legnagyobb szigorusággal hassanak oda, hogy a tojáslopások, azokkal való üzérkedés, illetőleg azok szállitása és bárminő módon történő forgalombahozatal megakadályoztassék és azok elkövetői és az elkövetésben részes tettestársak is a náluk talált bibictojások vagy egyéb vadtojások elkobzásán kivül a legszigorubb büntetéssel sujtassanak. A tojásgyujtésre kiadandó hatósági engedelmeknél nagy óvatosságra inti az illetékes hatóságokat és a kérelmezők adatainak szigoru megvizsgálására utasítja. Tehát a szigoru rendelet megvan, szigoruan végre is fogják hajtani, csak a társadalom legyen talpon és kiméletet nem ismerve jelentse föl azokat a két lábu tollatlan »jó madarakat«, akik az ember legjobb barátait, a hasznos madarakat pusztítják.

Mennyibe került a népszámlálás. Most zárták le a mult évi népszámlálás számadását a vármegyeházán. A végszámadás tetemes summát hozott ki. A községeknek együttesen közel 70,000 koronájukba került a népszámlálás.

Járvány a vidéken. Kissomlyón és Janosházán a scharlach és diffteritisz lépett fel.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre postán való szétküldéssel, 2 K 20 fillér. Előfizetni lehet legcélszerübben a kiadóhivatala intézett póstautalványon. A Divat Ujság kiadóhivatalba Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számu hazban van.

A munkatárs. A S. N.-ban egy kellemetlen, de jozii áprilisi tréfát olvasunk. A sors e'even képviselője egy szatmari betilap tördelője (betüszedő nyomdász) volt, akinek tévedéséből a következő házassági hir látott napvilágot a lapban:

R. Ilona es P. Bálint ma házasságra léptek.
Munkatárs: B. Károly.
(Minden külön értesités helyett.)

Ugy történt a dolog, hogy P. Bálint annak rendje es módja szerint beküldte az egybekeléséről szóló hirt a lapnak a befizette érte a járó dijat. B Károly a lapnak munkatársa es a neve ugy került a házasság hir alá, hogy a tördelő véletlenül a lap másik t'me helyett odatette a »Munkatárs: B. Károly« cimü kis cikket sort. A fiatal férj e hir megjelené-e után bejelentés és rágalmazás miatt föl jelentette a lap felelős szerkesztőjét és följelentésében keservesen panaszolja, hogy nejével együtt közneveteség tárgya lett. Hát nem igaz-e, hogy a sors szeszélyes?

Mikor Mózest édesanyja a Nilus folyam nádasában elrejtette, akkor még nem jártak gőzhajók rajta. Mint most Kairóból jelentik, a mult héten a Tramway-társaság egy gőzöse, amely zsufolva volt kirándulóval, összeütközött egy teherhajóval és a kirándulóhajó elsülyedt. Természetesen számos halottja van az óriási hajószerencsétlenségnek és azok nagyobbrésze európai. Mózes idejében az europaiak csak hirből ismerték a Nilust, no meg a bibliából.

CSARNOK.

Meddig élünk?

Lombosodó erdő mélyén
Kakuk ha harmazik,
Figyeld csak, eles hangon
Elkiáltoz százig.
Szivesen mond hosszu éltet
Annak, aki kérdi,
A bohókás jóslogatás
Mestersége néki

De kerlezd e-ak jó magadat,
Vajh' mi lesz a válasz?
Elfogódva, kétségek közt
Tétovázva állasz.
Sors könyvébe halandó meg
Be nem pillanthatott,
Az izgató titok felett
Érzed a lakatot

Mit tudni vágysz, am pecsettel
Nincs minden lezarva,
Sőt még nem is olyan nehez
Jutnyi a nyitjára.
Értelem es gondolkozás
Megmutatja nékünk,
Hosszu éltet, boldogságot
Miképpen remélnjünk

Vizsgáljuk hat; tapasztalás
S az ész mit tanácsol?
Hogyha aztán szövétneke
Utunkra világol.
Járjunk rajta rendületlen
Soha le nem terve.
Annak, aki igy cselekszik,
Leszen hosszu élte.

Eladó ház.

2 szoba, 2 konyha, 2 éléskamra és a hozzá való mellékhelyiségekből 700 □-öl területen levő Himző-utca 4. sz. **házamat szabad kézből azonnal eladom.**

Bővebb értesités nyerhető

Tóth István
kovács-mesternél
Czelldömölk, Sági-utca.

Egy diplomás

szemnyo-tarka 2 éves **tenyészbika Bertha István** csöngei lakosnál azonnal eladó.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Epitetők figyelmébe!

Kisebb nagyobb épületek felállitását, — épitőmesteri közreműködéssel — javitásokat, átalakitásokat jutányos áron elvállalom

Wendler Mátyás

kőmüves-ipuron, épitkezést vállalkozó,
Czelldömölk.

Eladó ház.

A Kórház-utcában levő **ujonnan épült ház** mely áll: 3 szoba, konyha, éléskamra, üveges veranda és a hozzá szükséges mellékhelyiségekből **szép nagy kerttel azonnal olcsón eladó.**

Bővebb értesités nyerhető lapunk kiadóhivatalában

Ha „FORHIN"-nal permetez,

I-szer kevesebb a gond,
II-szor kevesebb a munka,
III szor kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN** sokszorta **megjavitott BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!

Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmat képezett **Kénkőporit** is **borsót** is **burgonyát** is. Kérjen ingyen és bérmentve leirást a

FORHIN-gyartol,
Budapest, VI. Váczi-ut 3.

Ne vegyen
addig
szőlőoltványokat
mig Berecz Lajos Sági-utcai kertészetében meg nem tekinti a legkitünőbb, **kizárolag első osztályu** szőlőoltványokat.
Kapható minden hazai fajban.

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy lehetőleg összpontositsa szükségleteinek beszerzését egy cegnél, mely ezeken védi érdekeit legjobban.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen céghez fordulnia
2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei
3. Állandó összeköttetésnél pontos és realis kiszolgálást biztosit magának
4. Állandó összekötetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goltschmied utoda

Elek és Tarsa r.-t.

Budapest. IV. Karoly-körut 10. szám.
Kapháták kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnel folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes terméket. 2. Képek. 3. Böröndök és borondáruk. 4. Férfi fehérnemüek. 5. Látcsövek. 6. Fényképészlékek, felszerelések. 7. Vadaszfegyverek, pisztolyok, flóbert. 8. Chinaezüstáruk. 9. Csillár- és petróleumlámpak. 10. Rézb torok. 11. Szonyegek. 12. Mindennemü hangszer.

Fenti 12 osztálynnk összes cikkei elsőrangu minőségüek és minden osztaly cikkeiről külön kimeritő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.
Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.
Minden felvilágositással szivesen szolgálunk.

Szobafestéseket,

[illegible] és templomfestéseket, mázolásokat, ugyszintén a szobafestői szakba vágó munkákat

jutányos áron

a legnagyobb megelégedésre készitem.

Horváth Lajos

szoba, cimfestő és mázoló
Czelldömölk, Kis-utca 2. sz
(Szőlő-vendéglő mellett.)

380 magyár hold birtok

Zalamegye legjobb részében a murasziget közvetlen közelében, mely áll

314 hold elsőrendü sik fekvésü szántóból, 66 hold kitünő bőtermő rétből

és megfelelő szilárd majorsági épületekkel, 7 km. a vasuti állomástól, kiválóan előnyös munkásviszonyok és számos népes községekkel körülvéve kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődőknek kocsi az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágositást nyujt:

Blockner J. hirdetőirodája
Budapest, IV. Semmelweis-utca 4.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.
: Kőfarago-telep : Kis-utca.

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Epületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavalo dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhirü

OROSZLÁN MENTHOL

sósborszeszt
a háziszerek királyát.

Kapható 44 filleres, 1·10 és 2·20 K eredeti üvegekben.

FŐ-ELÁRUSITÓ:

Mayer István Czelldömölk
füszer, csemege és lisztkereskedő.

Törvényesen bejegyzett védjegy

Óvakodunk az értéktelen utánzatoktól

Csuz, köszvény, reuma, [illegible] lalás, oldalszurás, keresztcsontfa[illegible] oldal- vagy hátfájás, izom- és [illegible] kar- és lábgyengeség, merev[illegible] ujjak, görcsök, továbbá hülés, me[illegible] vagy léghuzamból származó bajok azo[illegible] nek az Oroszlán Menthol Sósborsze[illegible] lata által. Ha a fajó testrész a dörzsö[illegible] nem türi, ugy borogatást alkalmazzunk.

Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, [illegible] idegesség, bágyadtság, kimerültség, altalános gyengeség eseteiben kincscsel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósborszesz.

Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, ugy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósborszeszre, mely a legkitünőbb és legelterjedtebb háziszer.

Ezer és ezer más esetekben is kitünő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósborszesz használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasitás van mellékelve. Sok ezer hálairat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósborszesz az emberiség jótevője.

A világ legeltérjedtebb és legolcsóbb irógépe a „MIGNON“ megtekinthető: Dinkgreve Nándor papirkereskedésében. — Ára 160 korona.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyüzemü könyvnyomdájában. Celldömölkön.